

HITLERIZEM MORAMO STRETI, PRAVI ANGLIJA

Vojna do skrajnosti, pravi Eden

Nikakega miru ne bo, dokler ne bo uničen nacizem, je povdaril novi član angleške vlade. — Z verolomnim voditeljem nazijev se Anglija ne more več pogajati.

London, Anglija. — Novi član angleške vladnega kabineta, Anthony Eden, je imel v ponedeljek zvečer po radio govor, ki je bil namenjen celemu svetu, zlasti pa Nemčiji. V njem je povdaril to, kar se je prej izjavljalo in zagotavljalo, da bo vsako prizadevanje, da bi se dala angleška vlada pogovoriti h kakim mirovnim pogajanjem s sedanjo nazijsko vlado v Nemčiji, zadelo na gluha ušesa. Prej, kakor bi prišlo do kakih takih razgovorov, bo morala Nemčija strmeljavo svojo sedanjo vlado.

Govornik je na kratko povedal, kako resno si je angleška vlada prizadevala, da bi se preprečila vojna in se spori poravnali potom razgovorov. Toda Hitler si je nasprotno izbral silo in za svojo odločitev bo moral trpeti. "Za nas ne bo več nobenega povratka," je povdaril Eden. "Z nemškim ljudstvom samim nimamo nikakega spora, toda nikakega stalnega miru ne bo prej, dokler ne bo uničen nacizem, je povdaril novi član angleške vlade. — Z verolomnim voditeljem nazijev se Anglija ne more več pogajati."

RUMUNIJA UTRJUJE MEJO PROTI RUSOM

Bukaresta, Rumunija. — Kakor se ugotavlja, pošilja rumunska vlada močne oddelke vojaštva ob reko Dnjester, katere loči Rumunijo in Rusijo. Obenem se tamkaj tudi stalno kopijejo strelski jarki in se vrše druge utrdbene priprave. Kake novice je prejela vlada, da se je odločila za ta korak, se ne ve. Zdi pa se, da je prejela migljaj, da utegne porabiti Rusija sedanjo evropsko zmelo in si priboriti nazaj ozemlje, ki ga je morala svojočasno prepustiti Rumuniji. Doselej ni imela Rumunija svoje meje napram Rusiji posebej zavarovane in je posvečala skoraj vso svojo pozornost mejam napram Ogrski in Bolgariji. Z intenzivnim delom skuša zdaj zamujeno nadomestiti.

V ZAPEČATENEM VLAKU PREKO ANGLIJE

Dublin, Irska. — 50 Nemcev, ki so prebivali tukaj, je dobilo dovoljenje, da se smejo preseliti v Nemčijo. Angleška vlada jim je dovolila prevoz skozi Anglijo, toda pod izrednimi okoliščinami, namreč, da bodo smeli potovati skozi deželo v zapečatenem vlaku in pod vojaško stražo. Skupina je odpotovala zadnji ponedeljek in jo je pred odhodom prišel pozdravit tukajšnji nemški poslanik. Irska je, kakor znano, proglasila nevtralnost.

ITALIJANI MORAJO KROTITI JEZIK

Rim, Italija. — Italijanskemu ljudstvu ni dovoljeno javno debatirati in razpravljati o mednarodni situaciji, in še predvsem ne o tem, kako vloga igra, ali bo še igrala Italija. Mussolini je posvaril prebivalstvo, naj se drži svojih poslov, naj dela in drži jezik za zobmi, in isto svarilo se v listih ponovno in ponovno povdarja. Zadnji ponedeljek so bili iz mesta Genoa odpravljeni trije moški v konfinacijo zaradi razširjanja raznih govorov, in neki četrti je bil iz istega vzroka izključen iz fašistične stranke.

KAZNJENCE UPORABLJAJO ZA DELO

Berlin, Nemčija. — Večina jetnikov po nemških kazniščih je bila vzeta iz zaporov in se zdaj uporablja za razna dela. Delavcev je v Nemčiji že prej primanjkovalo, še bolj pa se občuti pomanjkanje zdaj, ko je večina moških morala pod orožje. Tako se uporabljajo zdaj kaznjenci za dela na poljih in cestah. V podobne svrhe nameravajo nazivji izrabiti tudi poljske vojne ujetnike, katere bodo poslali deloma na polja, deloma v rudnike.

KRIŽEM SVETA

Riga, Latvija. — V ponedeljek je prispelo semkaj poročilo, da je nemški potniški parnik Bremen, ki je po svojem odhodu iz New Yorka tajinstveno izginil, prispel v rusko pristanišče Murmansk v Severnem morju.

Berlin, Nemčija. — V bližini Goerlitz se gradi ogromno taborišče za vojne ujetnike, v katerem bo prostora za okrog 12.500 mož. Pri delu so zaposleni že ujetniki, katere je Nemčija doslej zajela.

Basel, Švica. — Direktna železniška proga, ki veže Nemčijo in Italijo preko Brenner prelaza, je tako preobložena s prometom, da se je moral del tovora zaokreniti preko Švice. Kot se ugotavlja, pošilja Nemčija v Italijo premog, od tam dobiva pa živež.

POKAZAL NENAVIDEN PATRIJOTIZEM

Vicksburg, Mich. — Neki tukajšnji tovarniški delavec, po imenu Frank Rusoti, je bil povabljen od Ameriške legije, naj kot častni gost prisostvuje njeni konvenciji, ki se bo vršila v Chicagi od 25. do 28. septembra. S tem mu želi razkriti Legija priznanje za njegov vzorni patrijotizem. Ta mož je bil od italijanskega konzula obveščen, da mu je v Italiji umrl njegov oče in mu zapustil veliko premoženje. Ako pa hoče to premoženje podedovati, se mora preseliti v Italijo in se odpovedati ameriškemu državljanstvu. In kaj je Rusoti odgovoril? Tole: "Nabom storil tega. Raje sem delavec v papirnici v Vicksburgu kakor pa kralj v Italiji. Preveč visoko cenim svoje ameriško državljanstvo, da bi zapustil deželo, ki mi je dala priložnost, da sem si pridobil delo in dom."

ZALOGA SLADKORJA SE ZVIŠA

Washington, D. C. — Da zaustavi porast cenam sladkorju, ki se je pojavila zadnje dni, je predsednik Roosevelt v ponedeljek izdal proglas, s katerim se bo ogromna množina sladkorja, ki se je doslej zadrževala v skladiščih kot prevešek nad kvoto, postavila na trg. S tem bodo ljudje videli, da ni nikake nevarnosti, da bi zmanjkalo sladkorja, in ga bodo prenehali kupičiti doma.

Poljaki poročajo o zmagah

Prodiranje Nemcev se je posrečilo ustaviti, poroča poljski gen. štab. — Druga vest trdi tudi o umiku Nemcev pred Varšavo. — Poročilo iz Berlina pa povdarja, da utegne biti Varšava v kratkem zavzeta.

KANADA POŠLJE VOJAŠTVO

Vojaštvo bo šlo Angliji na pomoč.

Ottawa, Ont. — Skoraj enoglasno, namreč 151 proti 16, je kanadski parlament odbil predlog, da bi se ne smelo poslati vojaštvo na pomoč Angliji. Na ta način se pričakuje, da bo šlo preko Atlantika v Anglijo za začetek kakih 40.000 mož. V torek je parlament odobril tudi razne izjemne davke, s katerimi se imajo pokriti stroški za vojevanje; proračun za te stroške je določen na 100 milijonov dolarjev.

VOJNA MODERNIZIRALA BERMUDO

Hamilton, Bermuda. — Evropska vojna je imela neposredno za posledico, da je Bermuda otočje, ki predstavlja eno angleških posesti na Atlantiku, odpravilo dve odredbi, ki ste kaj malo spadali v moderni čas. Ena od teh je bila prepoved, da se na otočju ne sme uporabljati nikakoli motorno vozilo. Na pritisk guvernierja pa je zbornica zadnji ponedeljek odobrila, da se sme tekom vojne voziti avto in podobna vozila. Drugi srednjeveški zakon je bil ta, da se ženskam ne dovoli volilna pravica. Tudi tega ima guvernier zdaj pravico preklicati.

DVA KRITIKA PRIŠLA V VLADO

Min. predsednik Chamberlain je ob izbruhu vojne reorganiziral angleško vlado, in sicer tako, da je sprejel v njo svoje prejšnje opONENTE, s čimer vlada bolj predstavlja narodno edinstvo. Slika kaže dva taka kritika, ki sta zdaj v vladi; na levi je Winston Churchill, novi vrhovni poveljnik admiralitete, na desni pa Anthony Eden, ki je postal minister za dominijone.

Iz Jugoslavije

Nevaren požar v Radvanju pri Mariboru, ki je napravil veliko škodo. Baje je zažgala zlobna roka. — Lep uspeh obrtne razstave v Št. Vidu nad Ljubljano. — Smrtna kosa. — Nesreče in nezgode.

Težko prizadeta posestnica

Maribor, 21. avg. — Komaj so se stanovalci Razvanja odahnil, ko je pred tremi leti bil na poslu zloglasni požigalec Lubanjšek, ko je vedno vsako soboto ali nedeljo gorelo kakšno gospodarsko poslopje ali stanovanjska hiša, že so se pričeli zopet vznemirjati, ko je včeraj zagorelo gospodarsko poslopje posestnice Pošingerjeve v Razvanju. Ko so Lubanjšku dokazali sedem požigov, je bil obsojen na dve leti robije. Potem, ko je Lubanjšek prišel iz zaporov, je nekaj časa miroval, kaže pa, da je sedaj zopet pričel z delom, kajti od snočnjega požara, ki je izbruhnil v Razvanju na gospodarskem poslopiju posestnice Teje Pošingerjeve, Lubanjška ni nikjer najti in je najbrž izginil nekam na Pohorje, kjer se potika. Okrog 23 zvečer je na omenjenem gospodarskem poslopiju izbruhnil požar, ki se je takoj razširil tudi na hlev in na ostale objekte. Zgoreli sta dve poslopji, ki sta bili zgrajeni šele pred tremi leti. V hlevih je zgorelo 19 svinj, med temi tri, ki so bile stare že tri leta, 84 kosov perutnine, vsa krma, vsi poljski prideiki in pa poljsko orodje. Škodo cenijo na 180.000 din.

Lepi uspehi slovenskih obrtnikov

Ljubljana, 20. avg. — Le-tošnja šesta obrtna razstava v Št. Vidu že po svojem obisku in po zaključenih kupčijah dokazuje, da je najboljša in najlepša od vseh razstav, kar so jih doslej šentviški obrtniki priredili. Poseben uspeh pomenja letošnja razstava za šentviške mizarje, ki so s svojimi izdelki zavzeli najmanj tri četrtine vseh razstavnih prostorov. Šentviška mizararska obrt je že v zadnjih letih zaslovela daleč čez meje Slovenije in so bila vedno bolj pogosta naročila, ki so prihajala z juga naše države. Ta razvoj je razumljiv sam po sebi, saj je šentviška obrtna razstava izločila vse prekupe in tako omogočila neposredne stike proizvajalcev z interesi. In prav kupci iz južnih delov naše države so bili do zadnjih let navedeni mnogo višjih cen za tako prvovrstne izdelke, kakor so jih sposobni izdelati šentviški mizarji. Posebno ugodno pa se je letos obnesel čas razstave. Saj je bil veličastni gasilski kongres prav v času, ko je odprta šentviška razstava. To ugodno prilžnost so izkoristili mnogi udeleženci kongresa, ki so prišli iz najbolj oddaljenih banovin naše države ter si ogledali razstavo. Mnogi od teh so tudi navezali poslovne stike, pri čemer so bile odločujoče izredno nizke cene in solidna

izdelava izdelkov.

Zločin ženske

Krojaškemu pomočniku Ivanu Klemaru v Osjeku, staremu 51 let, je pred dvema mesecema umrla žena, nakar se je preselila k njemu njegova svakinja Marijana Marinović, ki mu je gospodinjala. Marijana je hotela, da bi jo Klemar poročil, vendar vdovec o tem ni hotel ničesar slišati. V sredo je med njima prišlo do prepira, v katerem je Marijana zila Klemarju v oči steklenico sode. Klemar je od silnih bolečin padel v nezavest, Marijana pa je odšla v sosedno sobo, kjer je spila drugo steklenico sode. Oba so prepeljala v bolnišnico, vendar je Marijana že umrla, Klemar pa bo oslepel.

Nesrečen padec

Hude notranje poškodbe je dobil 48 letni delavec Albin Jager, ki je v Ljubljani padel s kolesa. Moral so ga odpeljati v bolnico.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrl Vinko Guček, sin posestnika iz Trnovelj pri Škoflji vasi star 28 let. — V Ljubljani je umrl Jakob Zupančič, upokojeni gimnazijski profesor rojen leta 1881 na Selu pri Smartnu. Služboval je v Gorici, Novem mestu, Ljubljani in Mariboru. — V celjski bolnici je umrl Josip Mavh, sin posestnika iz Rakovelj pri Braslovčah star 25 let.

Nesreča

Več reber si je zlomil 44 letni posestnik Ivan Kovše iz Novе cerkve, ko je padel z voza, s katerim so zdivjali splašeni konji in ga prevrnili.

Dva padca

Na Rakeku se je težko poskuševal pri padcu Janez Mezež. — V predilnici v Trzinu je padel z droga električne napeljave 39 letni zidar Ivan Kranjc. Oba so pripeljali v ljubljansko bolnico.

Kača

V bolnišnico v Slavovskem Brodu so nedavno pripeljali kmetico Marico Markovič iz Gornjega Kakara. Marica je obirala slive, pa jo je pri tem pčila strupena kača. V par minutah je bila žena že nezavestna. Zdravniki nimajo upanja, da bi mogla ženska še okrevati.

Nov most

Kakor poročajo iz Maribora, bodo začeli graditi nov most na banovinski cesti Poljanec — Ptuj čez Ložnico v Pečkah. Dosedanji lesen most je popolnoma strohnel. Novi most bo iz železobetona in bo veljal 468.336 dinarjev.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponelejkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Vatikansko glasilo o sporazumu v Jugoslaviji

Glasilo svete stolice "Osservatore Romano" prinaša v svoji številki od 10. m. na prvem mestu svojega političnega pregleda daljši članek o vprašanju sporazuma. Pravi, da stoji Jugoslavija pred temeljito izpremembo notranje politike, ki bo imela za posledico ne samo notranjo okrepitev državne skladnje, ampak bo lahko tudi bolj določno opredelila zunanjo politiko države, ki more imeti naravnost odločilen vpliv bodisi na podonavskem sektorju, kakor na Balkanu.

V bistvu je — pravi "Osservatore Romano" — kompromis med Srbi in Hrvati že sklenjen in je bil v zadnjih dveh mesecih samo nekoliko prerediteljno od strani strokovnjakov, ki sta jih imenovali obe stranki.

Sporazum bo predstavljal kompromis med potrebami edinstvene države in avtonomističnimi zahtevami Hrvatov. Dočim je Belgrad še nedavno smatral centralizem kot neobhoden pogoj ohranitve državne enote — ker je jugoslovanska država pač mlada — so sedaj mnogi svetovni dogodki to stališče izpremenili. Posebno usoda Češkoslovaške je tako Srbe kakor Hrvate prisilila k resnemu premisleku, da li sta njuni nasprotni stališči pravilni in na obeh straneh je dozorelo spoznanje, da manjši narodi danes ne morejo ostati neodvisni, če niso složni. Sodelovanje med raznimi narodi, ki so si pa v več ozirih sorodni, je edina možnost uspešnega odpora nasproti vsaki zunanji nevarnosti. V takem primeru se vsiljuje načelo kooperacije v okviru nekega državnega edinstva, ki ne sme biti preveč toga, ampak nuditi vsakemu popolno možnost narodnega, političnega in kulturnega razvoja, koordiniranega v občo korist države. Res je, da taka kooperacija zahteva obojestranskih žrtev, toda Češkoslovaška je dokazala, da te žrtve ne tehtajo veliko spričo žrtve, ki jo pomeni tuji jarem.

Najvišja korist Jugoslavije torej terjajo zadovoljitev hrvatske avtonomizma, dočim so Hrvati uvideli, da je treba zapustiti skrajna stališča in se urediti v odgovorno vodstvo in sodelovanje s celokupno državo. Pri sporazumu sta bili dve veliki težavi: 1. kako točno določiti in zagotoviti sodelovanje Srbov in Hrvatov v celotnem državnem organizmu; 2. kako določiti meje hrvatske avtonomije.

Prvo vprašanje se je rešilo z načrtom vladne formacije, v kateri bi bili seveda tudi Hrvati. Toda ne gre za navadne koalicije med Hrvati in vladno stranko, ampak za vladu, v kateri bi se sporazum ali sprava vseh elementov izrazila v kabinetu pomembnih osebnosti. Kar se tiče drugega vprašanja, pa je bilo odgledano na bolj ugoden čas, v kolikor se tiče spornih krajev, glede katerih je takojšnja rešitev nemogoča oziroma neoportuna. Posebno Bosna povzroča velike težave. Ekstremisti na obeh straneh zahtevajo, da se priključi k eni oziroma k drugi strani. Zmerni elementi, kateri se zdi, da prevladujejo, smatrajo kot najbolj pravilno razdelitev Bosne med Srbi in Hrvati. So pa tudi taki, ki jih tudi ni malo in ki menijo ter z dobrimi razlogi branijo tezo, da je najboljša iz Bosne napraviti avtonomno zemljo. Končno pa so sklenili, da bo zaenkrat najbolje, če se hrvatska avtonomija omeji na obstoječe savsko in primorsko banovino.

Ta kompromis je bil tako skrbno dosežen, da je javnost več ali manj na obeh straneh nanj pripravljena in zato bo ta kompromis gotovo izhodišče za utrjevanje državne strukture Jugoslavije.

Zdi se, da Mussoliniju dela velike preglavice misel, da Hitlerjeva moč raste preko njegove glave. Prepričan je že, da ima Hitler Mussolinija za lojtro, po kateri bi rad prikobal na vrh sveta. Morda znamo doživeti, da Mussolini celo spodmakne lojtro nemškemu Dolfetu. Na svetu je vse mogoče.

Večkrat smo že zapisali, da v politiki so Slovani pravi otroci. Poljaki so igrali silno nerodno ulogo, ko so Nemci napadli Čehe. Mesto, da bi takrat skupaj s Čehi nastopili

in branili skupno slovansko stvar, so še sami udrli v češko hišo skozi zadnja vrata in vzeli Tešin. Tedaj so rekli Poljaki, da so to storili, predno Tešin vzamejo Nemci. Bognje je bila to slaba politika in Poljaki to zdaj bridko čutijo. Zapisali smo tedaj, pa zopet zapišemo: Združeni Slovani bi nekaj šteli. Posamezne bodo Germani ene za drugim pohrustali. Koliko gorja bi si Slovani prihranili, če bi imeli glave ob pravem času na pravem koncu...

Jugoslavija je močna, kadar so v njej močno povezani Srbi, Hrvati in Slovenci. Kako močna bi bila še le Slavija, če bi bili v njej močno povezani vsi slovanski narodi. Slovani bodo močni, kadar bodo združena slovanska srea, kadar bo čutilo zadnje slovansko sree tisti zanimivi odgovor Črnogorca, ko je odgovoril na vprašanje, koliko jih je: "Nas in Rusov je 160 milijonov!" Yes, kadar bo za vsakim Slovanom stalo 160 milijonov slovanskih src, takrat bo slovanstvo močno.

Angleži in Francozi plačujejo zdaj zelo drag račun za svojo popustljivost in neprevidnost, v kateri so dopustili, da je Hitler zrastel do take moči.

Angleži so poznani kot zviti in prefrigani v svetovni politiki. Da so Nemčiji napovedali vojno, so dobro vedeli zakaj so jo napovedali. Anglež se ne da rad potegniti na led. Tak osel Anglež ni. Račun za zmago pa bo drag.

Ko so imeli posvetovanje v Solnogradu blizu Hitlerjevega poletnega bivališča, so sklenili Nemci in Italijani dogovor, da bo Italija podpirala Nemčijo pri zahtevi Gdanska in koridora do Vzhodne Prusije. Nemčija je obljubila, da bo podpirala Italijo glede Džiboutija v Abesiniji in glede drugih točk v Sredozemlju. Kako bodo računi izpadli, pokaže bodočnost.

TO IN ONO IZ CHICAGO

Chicago, Ill.

V slovenski cerkvi sv. Štefana se vrši 40 urna pobožnost ali tridnevna, češčenje Presv. Rešnjega Telesa. Začela se je v sredo in se bo končala v petek 15. sept. večer s procesijo. Vsak večer je angleška in slovenska pridiga in blagoslov z Najsvetejšim. Po pobožnosti in pred pobožnostjo prilika za sv. spoved. Rojaki iz Cicero, Berwyna, z North Side in drugih krajev Chicago iskreno vabljeni k udeležbi.

Te dni sta nastopila svojo duhovniško službo pri sv. Štefanu novo gospoda nam vsem dobro poznana in priljubljena, kot župnik in pred. g. P. Leonard Bogolin, kot pomožni župnik. Pred. g. župnik P. Edward Gabrenja je že preje več let deloval pri sv. Štefanu kot kaplan in je zlasti priljubljen med našo mlajšo generacijo, kakor tudi med starejšimi. Isto je dobro poznal vsakemu naš novi pomožni župnik pred. g. P. Leonard Bogolin, ki je sin naše naselbine in župnije iz znane ugledne slovenske družine Mr. in Mrs. Antona Bogolina na 22. cesti. Oba gospoda sta navdušena in delavna duhovnika, ki bota med nami storila vse kar v njihovi moči, da se dvigne še bolj versko, pa tudi narodno življenje kolikor mogoče. Zato kliče slovenska naselbina v Chicagi obema prav pristočno dobrodošla in pozdravljena med nami! Bog z Vama!

Leto se bolj in bolj prebša, solnce pa že počasi obrača svoje gorko glavo proti jugu. Jesen je že tukaj, kmalu se bo začelo jesensko in za tem zimsko življenje. Za jesensko in zimsko dneve bo treba zopet naši mladini raznega športa znotraj v dvoranah itd. Pa tudi za odrasle bo treba raznih športnih gibanj, kot keganje itd. Nekaj zadnja leta, menda ne samo pri nas v Chicagi, zdi se da tudi drugod bolj in bolj pogrešamo dobrih odrske prireditve. Take le naselbine kakor je recimo Chicago, bi morala prirediti z uspehom vsaj ene dve dobre odrske prireditve. Ene dve dobre slovenske igri bi zelo prav prišle. Moči je na razpolago dovolj. Zdi se le, da bo z učenjem več težave. Res je to. Z učenjem so velike žrtve, toda zopet moramo vedeti, da brez žrtve pa ni nič. Malo dobre volje med mladimi igralci, pa med onimi, ki bi jih večbali bi vse premostilo, naselbina bi pa le imela nekaj slovenskega življenja, katero bi dajalo pobudo in zavest tudi naši mladini. Saj naši odri, pa naša slovenska pevka društva so zdaj med nami v Ameriki še edina slovenska šola za našo mladino. Tu se naši mladi uče besedila slovenskih pesmi in besedila slovenskih iger. To je velika šola za nje. S to šolo bi mi morali nadaljevati. Vsaj

dobrodošla in pozdravljena med nami! Bog z Vama!

Med nami sta se mudila tudi Mr. Mike Kobal in hčerka Mary, ki sta obiskala svoje sorodnike in prijatelje. Mr. Kobal je naš stari prijatelj. Zlasti smo bili veseli, ko se je s kora naše cerkve sv. Roka zopet slišal njegov lepi tenor. Mike je bil namreč med pevci in prav veselji smo ga bili. Upamo, da bomo še večkrat prišli skupaj, se povseli in se zapeli veličastno "Kristus Kralj vseh večnih časov..." Torej Mr. M. Kobal, hvala za obisk. — Na obisk sta prišla iz Chicage tudi Mr. in Mrs. Frank Ivanšek ter družina in sicer k Mr. in Mrs. L. Bučar na La Harps Str. Pripeljali so se z novo moderno mašino, o kateri so se izrazili, da prav gladko teče. Mrs. Ivanšek je

poskusimo še. Slovenski igralci, ki ste prejšnja leta tako požrtovalno delovali na polju slovenske dramatike, dvignite se, skupaj, ustanovite si igralni klub in začnite. Narod bo vam hvaležen.

Našo slavno 22. cesto, ali zdaj Cermak Road, so nam vso razkopali. Tako zgleda med nami te dni kakor v Varšavi. Razbili so vse "sidewalks" ker država širi 22. cesto. Na vsaki strani bodo vzeli šest čevljev "sidewalks", tako da bodo ob naših hišah ostale le še komaj ozke steze. 22. cesta je državna cesta in je razširjenje seveda radi avtomobilskega prometa potrebno. Kako bo zgledalo in kako slika bo dobila 22. cesta bomo videli šele potem, ko bodo z cesto gotovi.

ČLANICAM DRUŠTVA KRŠČANSKI ŽENA IN MATER

Chicago, Ill.

Cenjene članice, vse ste prav prijazno vabljeni, da se udeležite tridnevne pobožnosti v čast Zalostne Matere božje, društvene patrone. Pobožnost se vrši v cerkvi sv. Štefana v sredo, četrtek in v petek, 13., 14. in 15. septembra ob pol osmih zvečer. — Nadalje se vse opozarjate na društveno sejo, ki se bo vršila v petek 15. septembra zvečer po cerkveni pobožnosti. Tam na tej seji bo oddana nagrada, katero smo dobile od šolskih sester v Lemontu. Do nagrade je pa upravičena samo ona članica, ki bo prisotna na seji, zato ste prošene, da se vse udeležite, da ne bo potem kake zamere. — Na svidenje vam kliče

Odbor.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Za delavski praznik, dne 4. septembra je naša slovenska naselbina imela med seboj prav lepo število rojakov in rojakinj iz drugih naselbin. Mrs. Anna Povše je prinesla iz Clevelanda, Ohio, cele koše pozdravov, da smo bili vsi veseli, kateri smo s to rojaki njo govorili, zlasti še, ker se nismo videli že celih 20 let. Zlasti sta bila vesela oba brata, Anton in Ludvik Kastigar njenega obiska. Hvala Anna in Bog te živi!

Med nami sta se mudila tudi Mr. Mike Kobal in hčerka Mary, ki sta obiskala svoje sorodnike in prijatelje. Mr. Kobal je naš stari prijatelj. Zlasti smo bili veseli, ko se je s kora naše cerkve sv. Roka zopet slišal njegov lepi tenor. Mike je bil namreč med pevci in prav veselji smo ga bili. Upamo, da bomo še večkrat prišli skupaj, se povseli in se zapeli veličastno "Kristus Kralj vseh večnih časov..." Torej Mr. M. Kobal, hvala za obisk. — Na obisk sta prišla iz Chicage tudi Mr. in Mrs. Frank Ivanšek ter družina in sicer k Mr. in Mrs. L. Bučar na La Harps Str. Pripeljali so se z novo moderno mašino, o kateri so se izrazili, da prav gladko teče. Mrs. Ivanšek je

sestra Mrs. L. Bučarja. Je bil to pravi bratski in sesterski sestanek po dolgih 12 letih. Mr. in Mrs. L. Bučar sta obema prav hvaležna za obisk in kličo celo vaši družini Bog vas živi! — Med nami je bil tudi naš stari prijatelj in eden prvih pevcev tu v La Salle Mr. John Šebat, ki je obiskal Mr. in Mrs. Joe Furlan na 3rd St. Možak je še fest in zna še marsikatero povedati iz prejšnjih let. Hvala John! — Tudi Mr. in Mrs. John Tomše ne pozabita na našo slovensko naselbino in večkrat prideta k nam iz Chicage. Hvala!

Za mesec oktober se pa dragi rojaki le dobro pripravite. Takrat bomo zopet imeli v Slov. N. Domu koncertu, katerega nam bo priredila naša Slovenka Mrs. Louise Klemenčič in sicer v nedeljo 29. oktobra. Ta pevka je nekaterim prav dobro poznana. Koncert se vrši pod pokroviteljstvom narodnega pevskega zbora Soča. — Mrs. Louise Klemenčič je bila rojena pri Novem mestu na Dolenjskem in se je pisala Ahčin. Prišla je pa v to deželo pred 12 leti in se naselila v Gary, Indiana in spada k hrvatskemu pevskemu zboru Preradovič v Gary. Ona je članica tudi HBZ. S pevskim društvom Preradovič je že večkrat nastopila kot sopranistinja na mnogih zborovih nastopih in žela za svoja solo izvajanja veliko priznanje in pohvalo. Pred kratkim je bila na pevskem festivalu na Calumetu, Mich. in tam dobila drugo nagrado kot soprano solistinja. Zato cenjeni farani in rojaki, vam že danes naznanjam, da ne zamudite te prilike in da pridete poslušat to priznano pevko. 29. oktobra bo zopet dan naše lepše slovenske pesmi. Zato rojaki, navdušujmo naše pevske zebre in pomagajmo jim s tem, da se udeležujemo njih prireditev.

Tudi mi farani cerkve sv. Roka prav toplo pozdravljamo bivšega misijonarja č. g. Kazimirja Zakrajšeka in mu kliče: Dobrodošli k nam v Združene države! — Pozdrav vsem.

Zastopnik

SREČNO PRENESEL SLIKE ČEZ MEJO

Stokholm, Švedska. — E. G. Calcraft je vesel, da je tako srečno odnesel pete in, da je obenem varno prinesel s seboj tudi okrog 100 slik, katere je vzel v Varšavi med janskimi boji na licu mesta. Kakor znano, so doslej prišle slike z bojišč iz najziskih virov in torej prikrojene tako, kakor Nemcem bolj prija. Calcraft je priletel s temi slikami in z sedmerimi drugimi potniki nemško ozemlje v nekem hitrem aeroplanu ameriškega izdelka. Nemški bojni aeroplani so ga zasledovali, a jim je ušel preko meje kljub osmerim krogom, ki so preluknjale krila letala.

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Rev. K. Zakrajšek na vzhodu Chicago, Ill. — Rev. Kazimir Zakrajšek, tajnik Rafaelove družbe v Ljubljani, se je zadnji ponedeljek večer vrnil proti vzhodu. Ustavil se bo med potjo v Detroitu, Clevelandu in nato gre v Washington, D. C. kamor je poklican. Oni, ki bi mu radi pisali mu naj začasno naslavljajo pisma na: 62 St. Marks Place, New York, N. Y. Zadnjo nedeljo je imel zelo številno obiskano shod v Milwaukee, Wis. v South Turn Hall. Govoril je tamkaj tudi na slovenski radiu uri, dopoldne pa je imel službo božjo v slovenski cerkvi sv. Janeza Evangelista, pri kateri, kakor izjavlja je bila sijajna udeležba članov društva Najsv. Imena, ki so pri njegovi maši pristopili k mihi Gospodovi. Tako je č. g. gospod odnesel najboljšo utise iz prijazne slovenske naselbine Milwaukee, kakor tudi iz vseh drugih krajev na osrednjem zapadu. Ker je izbruh vojne tudi njemu zmešal načrt glede potovanja in obiskovanja slovenskih izseljencev v raznih državah, si mora zdaj napraviti čisto nov program. Za slučaj, da ne bo nevarnosti glede potniških zvez s starim krajem, se na osrednji zapad in na zapad še povrne, kar bo sam sporočil naši javnosti tu v Ameriki v vsakem slučaju.

Naša naročnica obolela Cleveland, O. — Naša dolgoletna naročnica Mrs. Anna Krašec, na 1533 E. 172nd St. je te dni težko obolela. Prijatelji in znanci jo lahko obiščejo na njenem domu. Blagi ženi pa želimo čimprejšnjega okrevanja.

Vlom

So. Chicago, Ill. — Pretekli teden je bilo neke noči kmalu popoldne vlomljeno pri našem rojaku Mr. A. Baksetu, ki ima trgovino s čevlji za moške in ženske in drugimi potrebščinami. Tat je ubil izložbeno šipo in pobral dva para čevljev, nakar je zbežal. Pa se je malo časa veseli ukradenega blaga, kajti policija ga je hitro prijel.

Waukegančani v Chicagi Chicago, Ill. — Zadnjo nedeljo so obiskali naše uredništvo Mr. John Cankar in njegov sin Mr. John Cankar, Jr. ter Mr. Valentin Gosar in Miss Mary Gosar, vsi iz Waukegan. — Za prijazni obisk najlepša hvala!

Mr. Joe Gersich se oglašja iz Minnesote Iz Ely, Minnesota, lepega bujnega brezovega gozda pošilja iskrene pozdrave vsemu osebju lista "Amer. Slovenec" in vsem prijateljem in znancem v Jolietu in po drugih naselbinah. — Joe in Anton Gersich iz Joliet.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(62)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tako je Tarzan prevzel nevarno poveljstvo nad meščani, ki so se bili naveličali tiranskega vladanja kralja Alextarja in njegovega prvega ministra Tomosa. "Mi gremo nad Alextarja in Tomosa!" je vpil Phobeg. "Doli z njima!" je pritrdila razdražena množica. "K vratalem kraljeve palače!"

V veliki dvorani svoje palače je kralj Alextar, slabotnej, ki je bil pod poveljstvom trinoga Tomosa, sedel trepetaje ob bogato obloženi mizi. Ko je izvedel, da se razdijana množica bliža palači, je postal vse svoje telesne strahunke, da prepreči vsakemu vhod v njegovo palačo.

Ves preplašen in jezen se je končno Alextar le toliko ojunčil, da je zabrašil Tomosu v obraz: "To je vse tvoja krivda. Ti si mi svetoval, da dam zapreti divjega moža Tarzana. Vidíš sedaj kaj se je zgodilo. Ljudstvo me hoče pahniti s prestola in morda me nazadnje celo ubijejo..."

Tudi Tomos se je bal za svojo kožo, toda zvižčan kot je bil, je svetoval kralju: "Pošlji po Tarzana in zagotovi mu prostost. Daj mu čast in denar in ljudstvo bo zadovoljno." "Potem bo še močnejši in nevarnejši," reče kralj. — "No, potem mu pa dajaj postopoma hrano, ki je zastrupljena."

POZORI! Počej na kveste poljske narobe in imena. Ako ti je narobe poteka, obnovi jo in pomagaj listu!

REV. P. CIRIL ZUPAN ODHAJA S SLOVENSKE ŽUPNIJE V PUEBLO

Slovenska naselbina in župnija Marije Pomagaj se mu iskreno zahvaljuje in se poslavlja od zlatomašnika, kakor dobri otroci od svojega skrbnega in dobrega očeta.

Pueblo, Colo. — Naš preč. g. župnik P. Ciril Zupan OSB., ki je pustil med nami skoro vsa svoja leta, se te dni poslavlja od nas kot oče od svojih otročičev. Mislite si očeta, ki živi s svojimi otroci dolgi 45 let in bi se poslavljaj od svojih najdražjih. Tako je pri nas te dni... Kaj hočemo. Življenje teče svojo pot in zahteva marsikaj zdaj tu, zdaj tam, Benediktinski red, ki ima svoj dom v Canon City in svoje vzgajališče, si je postavil za svojega načelnika našega dosedanjega preč. g. župnika P. Cirila.

Ločitev od našega očeta zlatomašnika preč. g. P. Cirila je pa res kar težka. Že več časa čuje mo in zdaj tudi vemo, da se bodo ta teden poslovili od nas, pa kar ne moremo verjeti. Preč. g. pater Ciril pa naša naselbina sta tako tesno povezana, da človek kar ne more verjeti, da je to mogoče, da se bomo ločili. Saj ločili se ne bomo, preč. g. zlatomašnik bo odšel le malo na odih, v duhu pa bomo vedno ostali skupaj.

Preč. g. zlatomašniku našemu vrlemu dosedanjemu župniku, P. Cirilu Zupanu, ki je 45 let dela vložil za nas slovenske izseljence tu v Pueblo, se vsi farani Marije Pomagaj in vsi Slovenci najiskrenejše zahvalujemo za vse, kar koli je tekom polstoletja storil za nas in za dobro naših duš. Naj ga dobri Bog obilno nagradi za vse njegove žrtve, za vse njegovo delo za nas. Molite za nas in naše družine in mi bomo za Vas! Z Bogom in pozdravljeni naš dobri oče!

V imenu cele fare,
J. Meglen.

SPOMINI S "HOLY HILL"

M. Blai

Težko je danes misli zbrati in o tem drugem pisati kot o vojaki, ker človeku se zdi, da le za te novice se danes celi svet zanima, vse drugo je sedaj le malenkostna stvar. V časopisih — vojaska, na radiu — vojaska, v pogovorih — zopet vojna. Meni se je danes še celo noč sanjalo, da smo bili v vojski, ko sem pa zjutraj pogledala ven skozi okno, sem pa kot za navržek dobila še največji strah, ker sem videla enega "dedca" viseti na vrvi, ki je bila razpeta čez ulico. Ko sem se iz tega minutnega strahu opomogla, sem dognala, da so Poljaki obesili slavnatega Hitlerja — Sicer, ko se odigrava žalostna tragedija v Evropi, ko se izžema srčna kri pojemajoči Poljski, se človeku vidi taka brezpomolna šala neumestna, a v drugem hipu pa moramo privoščiti tu živčim, zaskrbljenim Poljakom to trenutno žaljivo zadoščanje. Pred nekaj meseci se je Češka mamica zjokala, ko otrok, če se mu vzame "cu-kérček", ko mi je pripovedovala o zgubljeni Češki in "zlati Prahi". Danes pa že gledamo potre Poljake. "Who is next?"

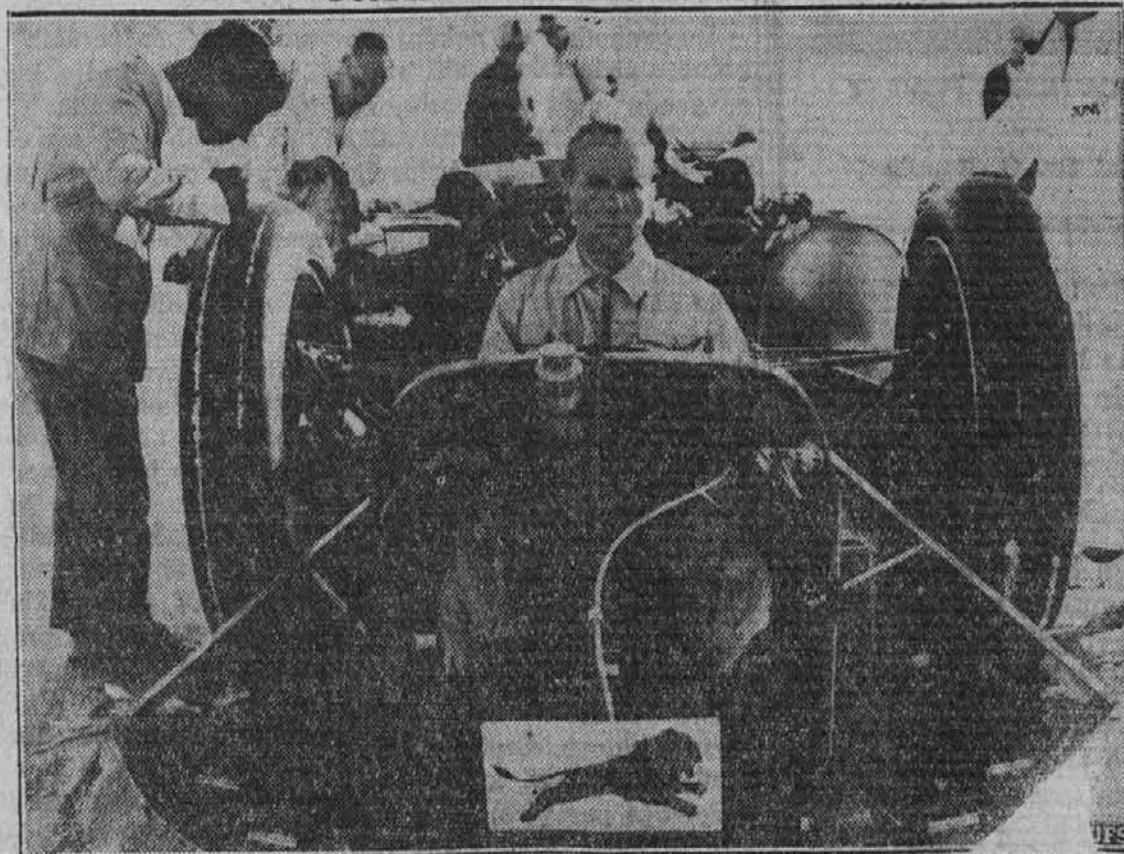
Zagrnen je obraz prihodnosti, in — roka usmiljenja je, ki je to zagrinjalo stkala. Res bi človek obupal, ko bi vedel, kaj mu bo še prihodnost prinesla, da ne obupamo ko nas težave dohitijo in se le čudimo nad preteklostjo, kako smo vse to prestali? Pred očmi nam beže leta, napolnjene s sovraštvom, narod proti narodu, prijatelj zoper prijatelja, otroci proti staršem, sestra, brat zoper drug drugega. In vse to za časa enega človeškega življenja. Mnogokrat mi pride na misel: za borih, recimo 70 let na svetu, ali se plača biti sovražnik svojega življenja? In

vendar to kar smo, kadar si celi svet nadene obleko sovraštva. Le da globočina zemskih težav in prekuć in globlja od globočine božjega usmiljenja je, ki nas vzdržuje pred sesutom.

Svet je in bo potreboval voditeljev in — recimo — srednji svet, na katerega se vedno najlažje zida prihodnost, je najbolj razočaran takrat, če uvidi v svojem idealnem voditelju čolnarja, ki plove naprej, pa — gleda nazaj. In ker je teh dovolj ravno v današnjih časih, pa imamo ognjenik, ki bruhava lavo sovraštva po celim svetu.

Zapisala sem v začetku: celi svet govori le o vojni. Vendar se pa naša življenja ne morejo zaustaviti le ob vojski, naprej moramo in se živeti v znatne in neznatne potrebe našega življenja. Peljali smo se na Labor Day na sv. Goro v Wisconsin. Bilo nas je lepa, prijazna družba, tudi č. g. pater K. Zakrajšek med nami. Odrinili smo krog 6. ure zjutraj in par minut pozneje se je že razleglo po vzhodni Cermak ulici slovensko petje, Angeljevo Česenje. To je bilo za začetek našega romanja. Potem se je seveda razmotiralo še o vojni in "tudi veselih dovtipov ni manjkalo. Kako le bi, ko pa je bil največji avtobus napolnjen s Slovenci do zadnjega kotička. Brez vsake nevarnosti smo dospeli na Holy Hill okrog 10. ure, kjer smo že našli dosti Slovencev, še več pa Slovakov. Kmalu za nami pa so začeli prihajati avtobusi in avtomobili, polni Slovencev, od vseh tamkajšnih bližnjih slov. naselbin. Videli smo tam Slovence iz Joliet, Waukegana, Sheboygana, West Allis, Milwaukee, Racine, Ken-

DOSEGL VRTOGLAVO HITROST

John Cobb iz Londona, ki sedi v svojem dirkalnem avtomobilu, s katerim je nedavno drvel preko planjav v Utahu s hitrostjo 352 milj na uro.

sha, Chicago, Berwyn, Cicero in še od drugod.

Vreme, dasi malo prevetrovno gori na hribu, je bilo drugače zadovoljivo, to je, ne prevroče in jasno. V jasnem vremenu je pa razlegel s Holy Hill naravnost čaroben. Cerkev je bila nabito polna vernikov pri slavnostni sv. maši, pri kateri smo videli č. g. duhovnike iz slov. fara kot, Joliet, Waukegana, Milwaukee, West Allis.

Slavnoston pridigo pa so imeli č. g. pater Zakrajšek, ki so te dni prišli iz domovine. Izročili so vernikom naročene pozdrave naših zemskih mater, izročili pa tudi pozdrave naše nebeske Matere iz Brezij. Povdarjali so g. govornik: marsikdo izmed vas je ločen od matere po silni daljavi ki nas loči, drugim so matere v grob položene, zato se tem tesneje oklenimo naše nebeske Matere, Nje, ki je Slovencem pomagala, ko jih je Turek napadal, ko jih je graščak in germanizem zatiral, in ki je neštokrat posamezniku pomagala. Zatečimo se danes k Njej še s posebnim zaupanjem, so gospod rekli, ko čakamo na narodno smrt. Smo Marijin narod, in zato, dasi ločeni po daljavi, po morju, pa hitimo združeni po Mariji k Jezusu, da po Njej nas On usliši, ko jokamo za pomoč, ko se razkosava naša slovenska zemljica. Očetje nam niso bogastva zapustili, zapustili so pa slovensko zemljo, za katero so svojo kri prelivali. Nam, ki smo morali po svetu, nam je dana dvojna naloga: stati ob strani državi, ki nas je za svoje sprejela, in obenem pomagati naši rodni očetnjavi, ker je naše pomoči potrebna. Brez molitve, brez zaupanja v božjo pomoč se oboje bode dalo doseči. Zato ne zapustimo Marijo, da nas Ona ne bo zapustila. — Gospod so končali z besedami: izpolnujem narolič Brezjanske Matere: otrok, ne pozabi, da me je tebi moj Sin izročil: sin, glej tvoja Mati. — Po maši so bile takoj pete litanije in blagoslov. Lepo so peli West Allis pevci pri cerkveni pobožnosti, pri litanijah se jim je pa cela cerkev pridružila, saj so takorekoč pevec nas povabili in navdušili k temu s znano: Zapojmo na glas, Mariji na čast: Marija Devica, nebeska Kraljica, le prosí za nas.

Po končani cerkveni zares lepi pobožnosti, ki je trajala dve ure, smo se v veseljem razpoloženju pozdravljali s znanci in ko smo se še vsak posamezno poslovlili od Marije v tej lepi romarski cerkvi, smo polagoma začeli pot doli z griča. — Tu je bilo tudi več slik povzetih od skupine čičaških romarjev in kdor od romarjev bi je želel imeti, naj se pri meni zglašijo. V Milwaukee in West Allis jih pa bom poslala prav kmalu. Naj še tu omenim, da Mr. Joe Arh in družina pozdravljajo vse čičaške znance in prijatelje.

Domov smo se Čičažani peljali v smeri proti Burlington, Wis., ker so naši romarji hoteli obiskati in si ogledati tam St. Francis Shrine, to je cerkev, samostan in okolič tamkajšnih poljskih frančiškanov. In — bilo je res vredno se ustaviti. Je okrog 10 let odkar je sezidana ta veličastna stavba, in kar so zopet tu naredili v tem času frančiškani sami, je res vredno velikega priznanja. Krasna je cerkev, krasna okolič z Lurško duplino, Križevim potom in go-ro Kalvarijo. Meni se je so-romarica izrazila: vsa ta veličastna krasota, ki smo jo videli in uživali na današnji dan, je vredna kaj več kot pa nas v resnici stane. Vesela sem bila ko sem to slišala, ker s tem je bil moj trud do vrha poplačan. Tu pod cerkvijo prodajajo razne nabožne stvari, razglednice, za žejne tudi butter milk in — med. Tudi nekaj naših ljudi je kupilo tu medu, kar me je opomnilo na nekaj prav posebnega. Tudi pri naših č. g. frančiškanih se bo dobilo dosti medu in to na dan medenega piknika, prvega oktobra.

Jaz ta piknik prav toplo priporočam vsem mojim znancem v La Sallu (Furarijeva, si slišala) v West Allisu (Jože, le pripelji jih), v Milwaukee (tam se bo gotovo Mr. Tumb? skorajžil), dalje v So. Chicago (Nežka, dobro bi bilo da bi se zopet enkrat srečali, ali ne?) in Joliet (ko bi sopotniki lanskega izleta pripeljali svojo družbo v Lemont, bi gotovo Patru Johnu medu zmanjkalo), in da pa moji Colkariji in Vrhničani ne bodo izostali, sem pa kar gotova. Gospod John pravijo: o da bi na ta dan letos še enkrat vsa pota vodila v Lemont. Slovenci iz bližnjih okolic, pa dajmo priti v Lemont v čast božjo in če pa pokupimo pri gospodu Patru Johnu ves med ki ga bodo imeli na razpolago, bo to romanje združeno z gmotno pomočjo, ker je pomoč potrebna. Samostan bode tudi že precej dovršen do tistikrat, gotovo bo zanimivo si ga ogledati. Kmalu bo tudi zima tu, bomo takrat pa — za pečko. Zima pa bo kot običajno, prinesla prehlajenja. In — ali veste da je pravi med na vsó moč dobro zdravilo zoper prehlajenje? Meni je sta-

ra ženica povedala: če se prehladiš, vzemi takoj prvi dan, predno greš v posteljo, šalco vročega mleka, kateremu primešaj veliko žlico medu in žlico putra. To vroče spij, se dobro pokrij in — pomagalo ti bo. (Mm, upam, da ne bodo tega naši g. zdravnik čitali.)

Te dni sem sprejela iz Clevelanda od Mrs. Tutin en dolar za hromega dečka v Borovnici. Bog plačaj, Mrs. Tutin. V kolikor se mi bo nabralo bom pošiljanje takoj usmerila, da bodo tam dobili to pošiljatev malo pred božičnimi prazniki.

Pozdrav vsem in na svidenje v Lemontu prvega oktobra!

POLICISTI — BOGOVI

Policijska patrulja je prišla v zadnjih mesecih v dostej še neraziskano ozemlje Nove Gvineje. To ozemlje so hoteli ob tej priliki kartografirati in prefotografirati za avstralske geografske zavode. Izbrali so najboljšee uradnike in najpogumnejše člane domačinske policijske čete.

Vse je šlo dobro toliko časa, kolikor so domači rodovi, ki dotlej še niso bili videli belga človeka, smatrali obiskovalce za bogove, ki so privedli izlet na zemljo. Toda domačini so te "bogove" natančno opazovali podnevi in ponoči ter so jim postali nevarni, ko so ugumili, da živijo prav tako kakor vsi drugi ljudje. Navzlic temu je policijski odpravi uspelo, da se je brez večjih izgub rešila iz nevarnega položaja.

Kjer katoličani ne skrbje za razširjevanje svojega katol. tiska, tam dajejo najboljšo priliko nasprotnikom, da širijo ti svoj protiverski tisk.

George F. Barrett

Načelnik republikanske stranke v 21. wardi v Chicagi

Mr. George F. Barrett, je prominentni odvetnik v Chicagi in vodja republikanske stranke v 21. wardi mesta Chicage. Te dni je objavil vest, da bo kandidiral za generalnega državnega pravdnika (Attorney General) v državi Illinois. Njegovo kandidato podpirajo vsi vodilni republikanci redne republikanske stranke. Mr. Barrett je sin znane družine Charles Barretta, ki biva že dolgo vrsto let v 21. wardi na 22 cesti.

ZA DINARJE:

Za \$ 2.30.....100 Din
Za \$ 4.50.....200 Din
Za \$ 6.00.....300 Din
Za \$ 10.25.....500 Din
Za \$ 20.00.....1000 Din
Za \$ 30.00.....2000 Din

ZA LIRE:

Za \$ 6.30.....100 Lir
Za \$ 12.00.....200 Lir
Za \$ 20.00.....500 Lir
Za \$ 57.00.....1000 Lir

Vse pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. Cermak Road, CHICAGO, ILL.

PISMA PRIMSKOVSKEGA GOSPODA

V. Čadež.

XIX.

ZIVI, VMRJE BREZ DNARJA

Ljuba Filomena, da si mi zdrava!

Mogočen je Bog v svojih delih tudi v delih človeškega razuma se kaže velik. Dela človeškega uma, če so dobra, so tudi božja dela; Bog se kaže v njih velik: "velik v modrosti, da je človeku dal tak razum; velik v močnatosti, da človek take reči naredi. Toda najmanjše božje delo je bolj modro narejeno, kot vsi človeški stroji, kot vse človeške umetnine A z vsemi umetnijami ljudje zemlje ne bodo spremenili v raj; bi jo, če bi Boga čez vse ljubili, bližnjega pa kakor sami sebe. Vsi pripomočki so od Boga dani, da bi precej dolino solza spremenili v raj, le ene reči primanjkuje, to je ljubezni do Boga in do bližnjega; te manjka... Vse bogastvo ne stori bogatim bolj srečnih; pri vsem bogastvu so bogatejši tudi za ta svet revni, če nimajo pobožnosti. Jud Rotšild na Dunaju je bogatejši ko cesar, pa ni srecen. Povabil je Rotšild gospoda na pojedino, in neki siromašni uradnik je vzkliknil in rekel: "Kolik sreča!" Rotšild: "Saj ste vi bolj srečni ko jaz!" Uradnik: "Kako to?" Rotšild: "Vi ste zdravi. Ali ste videli koliko sem jedel? Nekaj jedi že po svoji veri ne smem jesti; in še od teh jedi, kolikor mi jih je moja judovska kuharica pripravila in jih smem jesti, koliko sem jih pa jedel?" Tako je; bogatemu bolniku tudi zlata postelja nič ne pomaga, zdravje je največje bogastvo. Naj je kdo kralj vsega sveta, zdravja ne more kupiti, če ga Bog ne da; miru srca, miru vesti tudi ne; strahu pred smrtjo in onim svetom si tudi ne prežene; pobožnosti tudi ne da, zadovoljnosti tudi ne, dobrih otrok zakonskih tudi ne, ljubezni med zakonskimi tudi ne in še več reči ne. Srečen na tem svetu je, kdor ima živež, obleko, stanovanje, dobro ime in upanje, da po smrti pride v nebesa. Pomočnik za to srečo pa ima vsak človek, če ga hoče rabiti, in ta je: če skrbi, da si pobožnost pridobi, kar je ljubezen do Boga in do bližnjega, potlej mu pa Bog tudi da toliko časne sreče, kolikor mu je za nebesa potrebno, koristne ali vsaj neškodljivo... Ljubezen do Boga čez vse velika se pa razodeva v ljubezni do bližnjega... Bogu ne moremo nič do brega in nič hudega storiti, Bog je popolnoma srecen... pa on pravi: Če meni ne moreš nič do brega storiti, stori mojim otrokom; in to je tako sprejeto, kakor njemu samemu stori. (Da razloži H. svojim sorodnikom, kako malo jim more v denarnem oziru pomagati, pripoveduje nato, kako duhovnik potem, ko je prejel sv. mašniško posvečenje, tako rekoč umrje za svoje sorodnike; za te je boljše, da jim duhovnik odmrje, kakor da bi zanje živel; pač pa jim lahko mnogo pomaga zlasti z daritvijo sv. maše, bržkone več kot potlej, ko bo v nebesih. Nato navaja H. svoje redne dohodke in izdatke na župniji, iz česar se vidi, da mu niti toliko ne ostane kot hlapec ali dekli. Ko je prišel na Primskovo, je imel celo dolg, a ga je pošteno plačal. K temu bi bilo dostaviti, da so se mu sicer

ozdravljenci večkrat hvaležne izkazali z lepimi darovi, a on je vse to porabil v dobre namene, češ, da tega ni zaslužil: tako n. pr. je vse stroške za napravo nove strehe na cerkvi nosil sam (1619 gl. 42 kr.). Prav v tem pismu omenja, da je revnim misijonarjem odposlal nekaj nad 100 gl. Marsikateremu je poleg telesnega zdravja podelil še kak dar. Prim. o tem "Zg. Danico" 1. 1891 z življenjepisom H.-ja. Nato govori H. o kraju, kamor bi rad šel uživati pokojnino in imenuje neki kraj, kamor je sicer lahko šel, a ne gre, ker se je že nekdo izrazil o njem: ta bo spet eden, ki bo brez noža ljudi dri; pa tudi zato ne gre tja, ker so tam rezarji, a od devet rezarjev je deset pijancev!!)

... Neki Avstrijec bi rad kupil graščino Zavrh. (V župniji Dole pri Litiji; ta graščina je sedaj že v razpadu.) Tam je na samem kapela v gradu, lep kraj, daleč od mesta; tam bi najraje preživel v pokoji svoje dni, če je božja volja. Živel bi od svoje pokojnine, prostora bi bilo v gradu zame dosti. Peljal sem Avstrijca tja, da vidi graščino. Pa so že ponekod govorili: gospod je šel graščino kupovati; to je bogat, v sedmih blagajnah ima denar naložen. Take bogatije se še ni videlo na Primskovem in je več ne bo. Jaz pa pravim takim, da imam več tisočakov kot Rotšild na Dunaju... (V resnici se na H.-ja brez pretiravanja morejo obrniti besede Prešernove: "On živi, vmrje brez d'narja.")

Zdrava bodi in Bog te obvaruj!

Na Primskovem, 25. 7. 1889. (Dalje prihi.)

BODOČNOST PRIPADA DEMOKRACIJI

Bivši prezident CSR dr. Beneš je predaval v Cambridgeu o politiki, kakor znanost in o problemu vodstva. Mnogo ljudi ni dobilo prostora v predavalnici in so morali namestiti zvočnike, ki so prenašali Benešev govor na prosto.

Beneš je poudaril, da je gost v Angliji in se zato noče vmešavati v aktualna vprašanja. Nato je dejal, da je treba podvreči kritiki prakso, procedure, sredstva in metode evropske demokracije. Demokratski politiki pogrešajo po sodbah dr. Beneša vere v lastna načela trpe pa tudi na pomanjkanju smelosti in potrebnega znanja. Namesto da bi svoje teorije pretvarjali v dejanja, o njih samo filozofirajo. Navzlic temu veruje dr. Beneš, da bo na koncu zmaga demokracija.

Predstavite vaši prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da so nanj naročel

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilanig

"To je slika pravnega plemenitaša, dobrega državnega služabnika ter zvestega soproga," odvrne grofica ter dvigne sliko še višje.

Stari vojak se je nasmehljaj.

"Umetniki, ki ustvarjajo take slike, se večkrat laskajo," pripomni Laslo, "ali ste res prepričani, milostljiva gospa, da je ta plemenitaš, katerega podoba držite sedaj v rokah, dober in zvest soprog?"

Grofica Tatenbahova stopi za korak nazaj, strme gleda in vpraša nekoliko vznemirjena:

"Odkod poznate tega plemenitaša, saj vendar nisem imenovala nobenega imena?"

"Oprostite, premilostljiva gospa," reče Laslo, "če je ta plemenitaš tisti, ki ga imam v mislih, ne morem pritrditi brezpogojno vaši hvali."

"Kaj mu imate očitati," vpraša grofica vznemirjena, "in odkod ga poznate?"

Stari vojak, ki je bil na te besede že pripravljen, je pomilovalno pogledal grofico.

"Imate prav, svetla gospa," odvrne Laslo, "kako bi se hotel izogniti pravemu odgovoru, ne spodobi se govoriti slabo o odsotni osebi."

"Prav," reče grofica in rahla rdečica se razlije po njenem bledem obrazu, "jaz tudi ne bi dovolila, da se o možu, katerega podoba je tukaj, slabo govori, kajti on je moj soprog."

Ponosno in resnobno je izrekla grofica te besede, ki so napravile utis na starega vojaka; molčal je nekaj časa, nato pa je uprl svoj pogled v grofico in rekel:

"To je torej podoba cesarskega vladnega svetnika in predsednika štajerskih deželnih stanov, grofa Ivana Erazma Tatenbah."

"On je," odvrne grofica.

"Toda v svoji državi, z zlatom obrobjeni obleki," reče Laslo Fekete, "ne pa v oni zeleni lovski suknji, v kateri je nastopil kot grof pod Pohorjem v družbi ogrskih nezadovoljnih, da bi ostal kot vedno zvest državni služabnik nepoznan in da je mogel hitro pobegniti, ko se je bližala mestna straža."

"Kaj naj to pomeni," vpraša grofica očividno presenečena.

"In tudi ne v lični obleki jezdeca s pasom, stkanim od lepe grofice," nadaljuje stari vojak ter gleda pozorno v blede obraz grofice Tatenbahove.

"Kaj naj pomenijo te zagonetne besede," vzklikne ta razburjena.

"Gospa grofica," reče zdaj stari Oger, "Laslo Fekete je star, pošten vojak, ki ni navajen dosti govoriti, ampak odkrito in ne po ovinkih, kakor hodi mačka okoli vrele kaše. Stari vojak vam kratkomalo pove to:

Vaš soprog Ivan Erazem Tatenbah je sicer plemenitaš starega rodu, pa ne dober državni služabnik in tudi ne zvest soprog."

"Kakšno obrekovanje," vzklikne grofica, "kako se upate omadeževati čast mojega moža v moji navzočnosti?"

Tedaj se zasvetijo staremu vojaku oči; po trenutnem molku spregovori:

"Oprostite, pozabil sem popolnoma na položaj, v katerem se nahajam napram gospej grofici. Laslo Fekete je res okoren v sporočevanju takih govoric lepim gošpem. Zato hočem rabiti le nekaj besed

in Vam povedati, premilostljiva gospa, da je še nekaj poštenjakov v deželi, ki vam hočejo dobro in vas hočejo svariti. Ne dajte se preslepiti in pazite nekoliko, kaj dela vaš soprog, kajti nasvet zveste žene, meni grajski stotnik Brenner, lahko dosti vpliva na moše omahljivega značaja."

"Torej z graškega Schlossberga, kjer mojega moža že davno ne marajo, izvira vsa tvoja modrost, ti odkritosrčni svarilec," odvrne grofica, "dobro, le idi tja in reci svojim naročilem: Ana Terezija Tatenbahova ima tako trdno prepričanje o poštenosti svojega soproga, da niti trenutek ne bi mogla verjeti vsem lažnjivim govoricam o njegovem počenjanju; kjer je ljubezen, je zaupanje, zaradi tega nobene besede več. Kastelan grada Podčetrtek, zahvalim se vam za vaš trud pri urejevanju stvari, ki jih vzamem s seboj, plačilo dobite pri oskrbniku, za dalje pa ne rabim vaše pomoči."

Grofica odkima tožitelju svojega moža, Laslo se prikloni ter hoče oditi; pri vratih pa se še enkrat obrne ter reče z ginjnim glasom:

"Ne hudujte se nad starim vojakom, če ne more povedati tega, kar mu je pri srcu, na primeren način, toda še enkrat rečem: Grofica, vi boste, če ne upoštevate tega dobrega nasveta, spoznali prepozno, da slepa ljubezen in neomejeno zaupanje niso več čednosti. Pomislite grofica, da ste tudi mati!"

"Toda najprej soproga," odvrne ta z dostojanstvom, "žena mora zaupati možu in ne sme poslušati obrekovanja, ki žali njegovo čast."

"Grofica," reče Laslo Fekete, "vi niste samo plemenitašinja po rodu, ampak najplemenitejša gospa po srečju. Občudujem vas, a tudi obžaloval vas bom, ko pride ura, v kateri bo vaš soprog trpel za svoje zmote, tedaj grofica..."

"Bo Ana Terezija Tatenbah delila usodo svojega soproga in če je že v božji previdnosti tako določeno, tudi z njim umrla," reče grofica s povzdignjenim glasom ter odide v stransko sobo.

Laslo Fekete pa, odposlanec grajskega stotnika grofa Brennerja v Gradcu, je šel iz dvorane globoko zamišljen.

X.

V FREIHAUSU.

Srce trepeče
Od hrepenenja,
V šumni vrtinec
Sili življenja.
Jenka.

Komu ni bilo znano staro poslopje ob Dravi v Mariboru z imenom Freihaus. Bila je to ena največjih stavb, dve nadstropji visoka, z visokimi okni, širokimi stopnicami in 70 sobami.

To poslopje je morda bilo nekdanj najstarejša trdnjava v mestu, za kar je bil dokaz staro in močno zidovje.

Ta hiša je bila nekdanj last grofov Tatenbahov in baje spojena z gradom Račje s podzemeljskim rovom.

V tej hiši se je nahajal čisto grof Erazem Tatenbah, posebno če se je vračal iz Gradca, kjer je imel svojo hišo, takozvani Rauberhof.

MORI JE NASTAVILA BRANO

Jugovzhodno od nekdanj močnega čušperškega ali "starega gradu" leži malo selo Vodice. Nekdanj je bila to velika vas, a ko so izumrli čušperški grofje, so pričele nazadovati tudi Vodice. Od orjaške grajske stavbe vidno dandanes le še ruševine razpadajoči malti in na lepo obdelanem in izklesanem apnencu. V teh razpokah in špranjah so si ustvarili udobna domovališča modras.

Polja in njive so se prerasla v gozdove. Danes štejejo Vodice komaj nekaj hiš. Mirno, daleč v stran od hrupa — saj se od Vodice nad dve uri naokoli razteza s a m gozd — štejejo Vodičani svoje življenjske dneve. Srečni in zadovoljni so s tem, kar jim rodi domača zemlja, in če morejo na jesen prodati kak rep iz hleva.

V teh idiličnih Vodich je ženska po imenu Šopka. Pridna je kakor vsi Vodičani, le toži venomer, da jo hodi ponoči "tlačiti mora." Nekateri trdijo, celo, da izhaja Šopka iz

rodovine čušperških grofov. Seveda so se ljudje, katerim je to razodela, zanimali in predčili noč od nje, a moro je videla le Šopka. Pravi pa še, da mora ne hodi redno vsako noč, ampak le tedaj, če ni izmučena. Reva je iskala zdravila že po vsej okolici, ali pravega leka, s katerim bi odgnala to nadležno stvar, le ni mogla najti. Končno ji je nasvetoval nekdo, naj nastavi k svoji postelji brano tako, da se bo podrla nanjo, ko jo bo prišla "tlačiti." Tako je tudi storila. Ponoči se je brana res zrušila. Toda žrtev je postala uboga mačka, ki je ponoči pridno stikala po sobi in prežala na miši in podgane. V kolikem veselju je zaspala tisto noč Šopka! V sreču je že sklenila, da bo šla tistemu, ki ji je to zdravilo nasvetoval, tri dni delat. Ali kako presenečena je bila zjutraj, ko je videla, da je pod brano poginila sosedova mačka. Menila je pač, da tudi mora tako mijavka, kadar pride v stisko. Proti mori bo pa treba spet iskati uspešnejše zdravilo.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapsch.
Crested Butte, — Martin Težak.
Denver, — G. Pavlakovich.
Leadville, — Math Jamnik, Miss Mary Klun.
Pueblo, — Josephine Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — Mary Fajfar.
Bradley, — Rose Smole.
Chicago, — Jozef Fajfar.
Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
La Salle, — Anton Strukel.
North-Chicago-Waukegan, — Gabriel Drašler, Frank Ogrin in Andrew Košir.
Oglesby, — Frank Jerin.
Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman, — Rose Bokal.
Standard, Granville, — Joseph Bregar.

So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Gernik, Mrs. Agnes Mahovich.

INDIANA:

Indianapolis, — Frank Urajnar.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec.
Kansas City, — Peter Majerle in Joseph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmek, — Mrs. J. Hribljan.
Detroit, — Steve Potočnik.
Harrieta, Boon, Cadillac in okolica, — Mark Badovinac.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, — Frank Richtarsich.
Manistique, — Anton Krašovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Biwabik, — Mrs. Mary Delak.
Chisholm, — Frank Laurich.
Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth, — Johana Kastelic, Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Ulčar.
Greaney, — Katarina Kochevar.
Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
Keewatin, — Mary Kolar.
New Duluth, — M. Spehar.
McKinley, — A. Hegler.
Rice, — Rev. John Trobec.
Sauk Rapids, — John Burgstaler.
Soudan, — Frances Loushin.
Virginia, — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze.

OHIO:

Barberton, — Frank Smole.
Bedford, — Frank Stavec.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Za Collinwood, St. Clair pri Sv. Vidu in okolica, Euclid in Nottingham, je zastopnik Mr. John Prisel. — Za Newburg in okolica Mr.

J. Resnik, Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.

Euclid in Nottingham in okolica, — Matilda Robert.

Conneaut, — Angela Berus.

Lorain, — Justina Paul.

Girard, Niles, Youngstown in vsa okolica, — John Dolčič.

Petersburg, — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich.

Beading, — Nikolaj Simonich.

Besserser, Universal in okolica, — Frank Kokal.

Braddock, — Joseph Lesjak.

Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan, — Mary Useničnik.

Bulger, — S. Jenko.

Burgestown, — John Pintar.

Cairnbrook, — Angela Statkovič.

Farrell, — Anna Lumpert.

Forest City, — Mrs. Mary Grum.

Homer City, — Pavel Novosel.

Houston, — Michael Tomšič.

Imperial, — John Jamnik.

Johnstown, Conemaugh in okolica, — Matt Klucčevšek.

Lawrence, — Carolina Rosman.

Morgan, — M. Dernovšek.

Pittsburgh, — Jos. Baborich, Mrs. Mary Cadonič.

Steelton, — Doroteja Dermiš, Ana Lopert.

Strabane, Canonsburg in okolica, — Anton Tomšič.

Moon Run, — Jacob Drašler.

Olyphant, — Mary Zore.

St. Marys, — M. Aufderklam.

Vanding, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Jos. Rakovec.

Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.

Milwaukee in West Allis, — Mrs. Lucija Gregorič.

Sheboygan, — John Udovich, in Marie Prislund, Johana Mohar.

Willard, — Frank Perovšek in Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konšt. Podlesnik in F. Rosenstein.

Rock Springs, — Ursula Iysek.

MISSOURI:

Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff, — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.

San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.

Bridgeport, Conn. — Stefan Horvath.

Little Falls, N. Y. — Amalia Furlan.

Brooklyn in New York, N. Y. — Anton Anžlovar, in Rev. P. Edward Gabrenja.

Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.

Renton, Wash. — Thomas Rihtar.

Helper, Utah, — A. Topolovec.

Valley, Wash. — Mary Swan.

Pisano polje

J. M. Trank

Marx in papež — skupaj??

To se pa čudno glasi! Marx sicer ne more postati papeški, ker več ne tlači zemlje, ampak papež bi lahko postal marksističen, in končno je eno in isto. Kako je?

Znano je, da od Marxa-Engelsa izhaja klic "Proletarci vsega sveta, združite se." Proletarci so prislunili, in od tedaj odmeva med njimi ta klic na združenje. Marx je pravo zadel, klic na združenje je zelo na mestu, le škoda za delavce in proletarce, da so tako klicali in kličejo, ampak z združitvijo stoji hudo klaverno, kakor lahko vidite vsak dan.

Well, zadnje dni pa je prišel ta klic prav od — papeža. Državni tajnik Maglione je izrazil mišljenje papeštva, cerkve, in to se hudo strinja z — Marxom. Francozi so imeli svoj "socialni teden," in kardinal Maglione je pisal: "Ob času, ko se narodi skušajo osamljati v škodo vseh, je primerno, da se poudari dobrobit splošne skupnosti razredov." Izgleda celo, kakor bi papež klical na — razredno borbo. To je hudo marksistična roba. Treba je polžev hitrosti.

Marx kliče in papež kliče na — združenje. Tudi o — razredu govorita oba, oziroma papež, da se ne preze, o razredih. In tu je point, kjer gresta Marx in papež pri istem klicu — narazen. Že tu vidite, da nekaj ne "štima," in Marx in papež sta hudo — narazen pri istem klicu.

Marx pozna razrede, pa pozna zopet le en razred in hoče temu proletarskemu razredu podrediti po revoluciji vse druge razrede. Posledica je, da trajajo borbe in homatije brez prenehanja, ker se razredi pač ne dajo tako lahko izločiti. Komunisti sicer trdijo, da se Sovjeti baje bližajo temu edinemu razredu, ali družbi brez razredov, ampak vse je le bolj na papirju, želja, ne dejstvo. Borb je dan na dan več, razreda pa nikjer, in ga ne bo, dasi obljubujejo vsi marksisti, da bo, in tudi taki marksisti, ki pri Sovjetih ne vidijo nobene proletarske pridobitve, kakor trdijo komunistični marksisti.

Papež pojmuje razred precej drugače, posega globokoje. Razred mu ni noben privilegij rojstva, stranke, politike, običajev. "Razred," pravi, "je nekaj bolj naravnega, globokejšega, širšega. Prihaja od enakosti razmer v življenju in delu, od skupnosti materialnih in moralnih interesov, ki porajajo trenutno združenje, edinstvenost ljudi in družin, katere imajo iste potrebe za obstanek, gojijo isto omiko, imajo iste potrebe in iste že-

lje, iste nade." V teh skupinah ali razredih se mora skušati urediti socialna pravičnost, in le tako more priti do miru, kakršnega zdaj ne more dati prav nobeno politično prizadevanje.

Na svetu je toraj, da sledi še naprej Marxu pri borbi za razred, ali pa sledi navodilom papeža pri uravnavi razredov. Marx je zaklical: "Proletarci, združite se," papež kliče: "Razredi, združite se." Tako sta Marx in papež skupaj, in tako gresta tudi bistveno in popolnoma narazen.

Pred vojsko, so Mažari kontrolirali do 20 milijonov ljudi. Pristnih Mažarov ni dosti nad 5 milijonov, in še pri teh so imeli besedo le aristokrati in kričali so še bolj Judi, ki so postali "Mažari" za 50 krajcarjev, ker le toliko je stalo, da se je Jud izpremenil v silnega Mažara. Tedaj je prišla mažarska narodna nadutost v pregovor (mažarski globus), ker so skoroda ves svet smatrali za mažarski. Vojska je Mažare omejila na Mažare. Spomin na stare dni pa se vzbuja. Aristokracija je zopet na vodilnih mestih, le mažarskim Judom je precej odklonilo. Naravno, da aristokracija sanja zopet o 20 milijonih. Meje odločuje zdaj diplomacija, niti ne kak meč, in že zdaj je ta aristokratska mažarska diplomacija s svojo prekanjenostjo uspela. To je pa šele začetek. Grof Csaky, zunanji minister, je povedal svetu, da je za pomirjenje Srednje Evrope neobhodno potrebna popolna neodvisnost Mažarske, ki naj obsega starih 20 milijonov in še kaj več. Srednja Evropa obsega do 30 milijonov Poljakov, kakih 13 milijonov Čehov, do 15 milijonov Jugoslavanov, in do 20 milijonov Rumunov, toraj do 80 milijonov takih, ki naj bi izgubili vso politično samostojnost in bi bili politični sužnji pešice Mažarov. Upajmo, da ne bo mažarskega globusa, in bo več aristokratske pameti, ko bodo te aristokratske glave precej krvave, kakor bo po vsi Evropi na vsem svetu mir, ko bodo temeljito še enkrat krvave nadute prusovske glave, dasi vsaj jaz nisem za nobeno kri. Druge pomoči pa ne bo.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4090-W

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Zepno obilka.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno — \$1.50

Broširan mehko — \$1.25

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: \$2.00

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričate se!